

Community sponsorship van hervestigde vluchtelingen in Nederlandse gemeenten: een haalbare kaart!

Impact rapport Samen Hier pilot Rotterdam

Nu Nederlandse gemeenten opnieuw de regie voeren over de inburgering, is er ruimte voor méér betrokkenheid van inwoners bij de ontvangst van vluchtelingen. De gemeenten staan voor de uitdaging om een diverse groep mensen ondersteuning op maat te bieden, om hun weg te kunnen vinden en zich thuis te voelen in onze steden, dorpen en wijken. Hiervoor kan het aanwezige draagvlak onder Nederlanders worden ingezet.

Community sponsorship biedt dit draagvlak een handelsperspectief: groepen van vijf inwoners kunnen vluchtelingen(gezinnen) uitnodigen in hun eigen gemeente, waar zij zich vanaf dag 1 kunnen vestigen. De groepen bieden een jaar lang ondersteuning en betrekken hun netwerken zodat nieuwkomers snel kunnen landen en duurzame relaties kunnen opbouwen. Positieve ervaringen uit Canada en andere Europese landen leren dat het een innovatief model is voor duurzame integratie. Justice & Peace vond het daarom tijd voor een verkenning in de Nederlandse context en ontwikkelde hiertoe het eerste Nederlandse community sponsorship initiatief: Samen Hier. Sinds 2019 koppelde Justice & Peace 72 groepen van vijf inwoners aan een nieuwkomer of nieuwkomersgezin in hun stad.

In December 2020 sloegen we de handen ineen met de gemeente Rotterdam, het COA en twee partnerorganisaties¹ voor een pilot, waarbij twee groepen Rotterdammers elk een hervestigde vluchteling verwelkomden. De ervaringen met *community sponsorship* voor hervestigers in Rotterdam zijn veelbelovend. Alle betrokkenen zien meerwaarde in deze aanpak en een publiek-private samenwerking voor de ontvangst van hervestigde vluchtelingen.

Voor gemeente en partners was Samen Hier:

- Een welkome aanvulling op de bestaande capaciteit om nieuwkomers fysiek wegwijs te maken in de gemeente. Ze benadrukken dat hen veel werk uit handen is genomen door de steun van groepen Rotterdammers. Die steun gaat verder dan praktische hulp: groepen bieden een stukje geborgenheid en warmte en vergroten de toegang tot culturele en sociale voorzieningen in de stad.

1 VluchtelingenWerk Nederland en Stichting Rotterdam Verwelkomt Vluchtelingen.

“We nemen als stad al heel lang hervestigers op, maar het ontbrak aan intensieve begeleiding in het begin. Deze groep heeft aan het begin heel veel vragen. Vroeger werd ik 24/7 gebeld over allerlei dingen. Er was een gat dat prima overbrugd kon worden door een groep.”

(Medewerker Gemeente Rotterdam)

“Een praktisch voorbeeld is de inrichting van de woning. VluchtelingenWerk kan iemand tips geven over waar je de meubels kan aanschaffen. De meerwaarde van de groep is dat zij echt kunnen ondersteunen met de inrichting. Ze kunnen dingen oppakken die VluchtelingenWerk niet kan doen, én meer dan dat.”

(Medewerker VluchtelingenWerk)

- Een concrete manier om op lange termijn het maatschappelijke draagvlak voor vluchtelingenopvang te vergroten door inwoners actief te betrekken.

“Draagvlak in de samenleving kun je alleen vergroten door Rotterdammers in contact te brengen met vluchtelingen. Iets wat in Canada heel goed werkt, terwijl in Nederland haast niemand een vluchteling kent.”

(Medewerker Gemeente Rotterdam)

Voor inwoners was Samen Hier:

- Een laagdrempelige manier om de ontvangst van hervestigde vluchtelingen in Rotterdamse gemeenten mede vorm te geven. De groepen inwoners kijken positief terug op hun Samen Hier jaar. De eerste paar maanden zetten ze hun tijd en netwerk vooral in om nieuwkomers te ondersteunen bij praktische zaken, zoals het aanvragen van een bankrekening en zorgverzekering. Ook ondernamen de groepen sociale activiteiten met elkaar waarna een hechte band volgde in de rest van het jaar, en voor in de toekomst.

“Het kost veel energie, maar heeft ook enorm veel waarde. Het is echt een verrijking voor ons leven. We doen dit met veel plezier.”

(Rotterdammer)

“We blijven zeker in contact met elkaar. Als alles goed gaat willen wij zelfs volgend jaar een nieuwe Samen Hier-groep vormen met Abdalla² als vierde groepslid.”

(Rotterdammer)

Voor nieuwkomers was Samen Hier...

- Ondersteuning op maat bij praktische zaken, het leren van de taal, weloverwogen keuzes maken en het stellen en behalen van persoonlijke inburgeringsdoelen.

“Ik wist eigenlijk helemaal niks over Rotterdam voor een lange tijd, behalve de naam van de stad: Rotterdam. ... De groep heeft mij naar buiten genomen, verteld over de stad, als een soort docenten van de stad.”

(Nieuwkomer)

“De groep heeft ook veel over Nederland verteld: over de gewoontes en gebruiken in dit land en waar ik naar toe moet als ik iets moet regelen.”

(Nieuwkomer)

- Een manier om in dagelijks contact te komen met andere Nederlanders via de netwerken van de groepsleden, en om hun eigen netwerk voor te stellen aan de groep. Gedurende het jaar leerden de nieuwkomers en andersom ook de groepsleden via elkaar nieuwe mensen kennen.

“Tijdens de Ramadan, in mei, toen er Suikerfeest was, had Abdalla, hij is echt een fantastische gastheer, een hele hoop vrienden uitgenodigd, en dan staat hij voor iedereen te koken. En dan zitten we gewoon met z'n allen aan tafel en dan hoor ik er gewoon helemaal bij”.

(Rotterdammer)

- Een gevoel van gezien worden en niet alleen te zijn. Beide nieuwkomers benadrukken hoe belangrijk het was dat er naast verschillende organisaties juist een groep Nederlanders voor hen klaar stond. Niet alleen voor praktische hulp, maar ook geborgenheid en warmte.

“De groep voelt als familie én als vrienden: als familie omdat ze altijd vragen hoe het met me gaat, wat ik vandaag heb gedaan, wat heb ik gegeten. Ze geven me die aandacht zoals familie doet. En daarnaast ook vrienden omdat we samen leuke dingen doen, lachen samen, ze geven me tips over de taal.”

(Nieuwkomer)

De 5 voorwaarden voor succes van community sponsorship van hervestigde vluchtelingen:

- Een open en flexibele houding van alle betrokkenen;
- Een duidelijke taak- en rolverdeling;
- Regelmatige momenten van afstemming tussen alle betrokkenen;
- Benutten van de pre-departure fase voor een goede match tussen de groep en de nieuwkomers;
- Stimuleren van gelijkwaardigheid en eigen regie in de training en begeleiding van de groepen.

Justice & Peace doet hiertoe de volgende aanbevelingen aan gemeenten*:

1. Bied inwoners via community sponsorship een concreet handelingsperspectief om actief bij te dragen aan de ontvangst en integratie van vluchtelingen in hun woonplaats.
2. Investeer in een degelijke voorbereiding en begeleiding in samenwerking met het maatschappelijk middenveld.
3. Maak een zorgvuldige match tussen groepen en nieuwkomers, waarin voorkeuren en achtergronden van beide kanten worden meegewogen.
4. Stel gelijkwaardigheid en eigen regie centraal.

**Justice & Peace ontwikkelde Samen Hier inclusief handleidingen en begeleiding op maat voor gemeenten en partners die community sponsorship willen opzetten.*

Voor meer informatie over Samen Hier en hervestiging ga naar www.samenhier.nl of neem contact op via info@samenhier.nl

Volg ons

op Facebook,
Instagram en
LinkedIn.

@samenhier
#samenhier

Adres

Samen Hier
p/a Justice & Peace
Riviermarkt 4
2513 AM
Den Haag

Contact

info@samenhier.nl
www.samenhier.nl
070 763 14 99

initiatief van

JUSTICE & PEACE®